

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради
опорного закладу Прислуцький ліцей
Березнівської міської ради
Рівненського району
Рівненської області
30.08.2024 №01-20/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ опорного закладу
Прислуцький ліцей
Березнівської міської ради
Рівненського району
Рівненської області
02.09.2024 №01-07/73
Директор _____ Сергій МИНЮК

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ДОШКІЛЬНОГО ПІДРОЗДІЛУ
ОПОРНОГО ЗАКЛАДУ
ПРИСЛУЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ
БЕРЕЗНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
РІВНЕНСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 2024-2025 навчальний рік**

Вступ

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи.

Освітня діяльність в дошкільному підрозділі у 2024/2025 навчальному році буде організована відповідно до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компоненту дошкільної освіти (затверджено наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 12.01.2021 № 33 (нова редакція), Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.07.2019 № 1038), Положення про дошкільний навчальний заклад (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 №305, у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86), Указу Президента України від 16.03.2022 №143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України», Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234), Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 №446), наказу Мінекономіки України «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (від 19.10.2021 №755-21), листів Міністерства освіти і науки: «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні» (від 02.04.2022 №1/3845-22), «Організація роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період» (від 16.03.2012 №1/9-198), «Про організацію фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період» (від 28.05.2012 №1/9-413), «Про розроблення програм для дошкільної освіти» (від 28.02.2013 №1/9-152), «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів» (від 18.09.2014 №1/9-473), «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-454), «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-456), «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах» (від 25.07.2016 №1/9-396), «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» (від 11.10.2017 №1/9-546), «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти» (від 19.04.2018 №1/9-249), «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2022/2023 навчальному році» (від 14.09.2022 №1/10686-22), «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти» (від 13.11.2018 №1/9-691), «Щодо роботи з дітьми з ООП в інклюзивній та спеціальній групах» (від 26.07.2023 4/2645-23), «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (від 14.02.2019 №1/11-1491), «Про зарахування до закладів дошкільної освіти

дітей із числа внутрішньо переміщених осіб» (від 17.03.2022 №1/3475-22) та інших нормативно-правових документів в сфері дошкільної освіти.

Дошкільний підрозділ закладу здійснюватиме освітній процес у 2024-2025 навчальному році за такими пріоритетними напрямами:

- національно-патріотичним,
- фізкультурно-оздоровчим.

Навчальний рік у дошкільному підрозділі закладу починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року. Загальна тривалість канікул, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, складає 122 дні:

- літні – 92 календарних дні з 01 червня по 31 серпня,
- осінні – 7 календарних днів з 28 жовтня по 03 листопада,
- зимові – 16 календарних днів з 30 грудня по 14 січня,
- весняні – 7 календарних днів з 24 березня по 30 березня.

У дошкільному підрозділі закладу встановлено 5-денний навчальний тиждень. Заклад працює з 8.00 до 18.30.

Педагогічний колектив дошкільного підрозділу закладу продовжує спрямовувати свою діяльність у наступному навчальному році на вирішення методичної теми: «Створення сучасного освітнього середовища як основи підвищення якості освітнього процесу в умовах інноваційних перетворень Нової української школи».

Мета освітньої програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 3 до 6(7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Структура освітньої програми - визначення освітніх ліній відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на кожний вік дитини: молодший вік (четвертий рік життя), середній вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий (сьомий) рік життя). Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності.

Основні завдання.

1. Виховання любові до рідного краю (до рідного дому, сім'ї, дитячого садка, села), пошани й любові до культурного спадку свого народу й сучасного мистецтва.
2. Формувати у дитини дошкільного віку моральні норми, набуття нею життєвого соціального досвіду.
3. Оптимізувати роботу з фізичного виховання, впроваджуючи інноваційні педагогічні та здоров'язберезувальні технології, профілактичні оздоровчі вправи та прийоми валеологічної освіти дошкільнят.
4. Продовжити діяльність по створенню, підтримці сучасного освітнього простору, сприятливого для гармонійного розвитку особистості дошкільника як гаранту готовності до школи та реалізації індивідуальних творчих потреб кожної дитини.
5. Організувати роботу з формування соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку в різних видах діяльності

(здоров'язбережувальній, комунікативній, ігровій, художньо-естетичній, пошуково-дослідницькій тощо).

6. Удосконалювати роботу з формування звукової культури мовлення дітей дошкільного віку.

Зміст освітньої програми.

1. Формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини.
2. Виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля.
3. Утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини.
4. Розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює команда педагогів: вихователі, вчитель-логопед, керівник музичний, практичний психолог, асистенти вихователів та сестра медична.

Мережа груп.

У закладі функціонує 5 груп із них: 4 групи у Прислузькому ліцеї з повним перебуванням:

- молодша група (від 3 до 4 років) «Веселка»,
- середня група (від 4 до 5 років) «Сонечко» - інклюзивна,
- 2 старших групи (від 5 до 6(7) років) «Ромашка», «Калинка» - інклюзивні;
- 1 старша група короткотривалого перебування у Колодязнівській філії.

Заклад реалізує різні форми охоплення дошкільною освітою дітей мікрорайону: групи повного дня, короткотривалого перебування, забезпечує роботу консультаційного центру.

У освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами (Додаток 1).

Зміст інваріантної складової забезпечується через чинну Програму розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» (авт.. Білан О.І., Максименко О.Л., Возна Л.М. та ін.).

Види діяльності.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» (Додаток 2). Види діяльності плануються за освітніми лініями: «Ознайомлення із соціумом», «Ознайомлення з природним довкіллям», «Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо), «Логіко-математичний розвиток», «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування», «Здоров'я та фізичний розвиток». Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх ліній у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Базовий компонент дошкільної освіти, затверджено наказом МОНУ № 33 від 12.01.2021 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція».

Інваріантна складова

Освітні лінії:

- «Особистість дитини»,
- «Дитина в соціумі»,
- «Дитина в природному довкіллі»,
- «Дитина в світі культури»,
- «Гра дитини»,
- «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»,
- «Мовлення дитини».

Засади нового Базового компонента:

- визнання самоцінності дошкільного дитинства, його особливої ролі в розвитку особистості;
 - збереження дитячої субкультури;
 - створення сприятливих умов для формування особистісної зрілості дитини, її базових якостей;
 - пріоритет повноцінного проживання дитиною сьогодення у порівнянні з підготовкою до майбутнього етапу життя;
 - повага до дитини, врахування індивідуального особистого досвіду дошкільника;
 - компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованість бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
 - надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування уміння узгоджувати особисті інтереси з колективними;
 - формування цілісної картини світу, основ світогляду.
- Зміст освітньої лінії «Особистість дитини» передбачає:**
- формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;
 - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності.
- Зміст освітньої лінії «Дитина в соціумі» передбачає:**
- формування навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись в світі людських взаємин, готовності співпереживати і співчувати іншим.
- Зміст освітньої лінії «Дитина в природному довкіллі» передбачає:**
- доступні дитині уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.
- Зміст освітньої лінії «Дитина в світі культури» передбачає:**
- формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці.
- Зміст освітньої лінії «Гра дитини» передбачає:**
- розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому.

Зміст освітньої лінії «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» передбачає:

сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу;

спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Зміст освітньої лінії «Мовлення дитини» передбачає:

засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях.

Форми організації освітнього процесу.

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій - провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, умінь доречно застосовувати набуту інформацію. Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 4-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними лініями розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

За окремим планом у закладі організовується оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

1. ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
2. дозований біг, ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я»;
3. рухливі та спортивні ігри;
4. процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
5. екскурсії, цільові прогулянки;
6. продуктивні види діяльності;
7. ігри з водою, піском;
8. конструкторські та творчі ігри;
9. пошуково-дослідницька діяльність;
10. організація трудової діяльності;
11. літературні розваги, конкурси малюнків;
12. змагання, різноманітні конкурси, естафети.

Тривалість спеціально організованих фронтальних занять становить:

- у молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2024-2025 навчальному році педагогами закладу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття

різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

1. фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
2. групові (7-12 дітей);
3. індивідуально-групові (4-6 дітей);
4. індивідуальні (1-3 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організуються такі види занять:

1. заняття із засвоєння дітьми нових знань;
2. заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
3. контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

1. інтегровані;
2. комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

1. ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
2. спостереження;
3. пошуково-дослідницька діяльність;
4. екскурсії;
5. театралізована діяльність;
6. трудова діяльність.

Організація інклюзивної форми навчання.

В дошкільному підрозділі виховуватимуться 6 дітей з особливими освітніми потребами (ООП). Освітня робота в інклюзивних групах здійснюється згідно з вимогами програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», програми розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років «Віконечко» (авт. Сак Т.В.) та програми розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату, комплексної програми розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом «Розквіт», програми «Корекційно-розвиткова робота з дітьми із загальним та фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення» (авт. Кравцова І.В.).

Наповнюваність інклюзивних груп становить всього 72 дитини, з них: у групі «Сонечко» - 24 вихованці, з них 2 дитини з особливими освітніми потребами (ООП); у групі «Ромашка» - 25 вихованців, з них 2 дитини з особливими освітніми потребами, 1 дитина з інвалідністю; у групі «Калинка» - 23 вихованці, з них 2 дитини з особливими освітніми потребами, які мають інвалідність. Перебувати в інклюзивній групі діти з ООП можуть у віці до 7(8) років. Освітній процес з цією категорією дітей відбувається за комплексними програмами та індивідуальною програмою розвитку (ІПР), яка адаптується до можливостей дитини (за необхідністю). Відповідно до висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, виданих ІРЦ для

дітей з ООП надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги.

Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з ООП. Корекційно-розвиткові заняття згідно з індивідуальною програмою розвитку проводяться педагогами закладу та (або) із залученням фахівців інклюзивно-ресурсного центру чи інших закладів освіти, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти за необхідними напрямками.

У освітньому процесі використовуються гуртки за інтересами:

у молодшій групі «Веселка» з художньо-продуктивної діяльності (образотворче мистецтво) - 1 заняття на тиждень;

у середній групі «Сонечко» з художньо-продуктивної діяльності (театралізації) - 1 заняття на тиждень;

у старших групах «Ромашка», «Калинка» з художньо-продуктивної діяльності (театралізації) - 1 заняття на тиждень.

Робота в гуртках за інтересами дітей дошкільного підрозділу є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. Заняття в гуртках за інтересами плануються в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. залежно від віку дітей.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України зазначені у листі МОНУ «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2022-2023 навчальному році» від 14.09.2022 №1/10686-22.

У закладі впроваджується інноваційна освітня діяльність:

- елементи методики сенсорного виховання за М.Монтессорі;
- вивчаються досвіди роботи вихователів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямками Базового компонента, комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій-провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми дошкільного віку, отримання антропометричних даних.

Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в дошкільному підрозділі.

1. Забезпечення публічної інформації про діяльність дошкільного підрозділу (ст. 30 Закону України «Про освіту»).
2. Дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»).
3. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню).
4. Створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в дошкільному підрозділі.

1. Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти.
2. Внутрішній моніторинг якості освіти.
3. Самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію використовуються картки спостереження.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Додаток 1
до Освітньої програми
дошкільного підрозділу
опорного закладу
Прислуцький ліцей
Березнівської міської ради
від 30.08.2024

Комплексні та парціальні програми

Програми	Автор	Ким, коли затверджені
Комплексні		
Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»	Білан О.І Возна Л.М. Максименко О.Л. та ін.	Міністерством освіти і науки, України листом від 23. 05.2017 року №1/11-4988
Програма розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років "Віконечко"	Сак Т.В. та ін.	Наказ Міністерства освіти і науки, України від 24.07.2018 №802
Комплексна програма розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом «Розквіт»		Міністерством освіти і науки від 04.04.2013 № 1/11-6544
Парціальні освітні програми		
«Казкова фізкультура», програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку	Єфименко М.М.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ПТЗО від 11.06.2014 №14.1/12-Г-869)
«Україна - моя Батьківщина» програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку	Каплуновська О.М.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ПТЗО від 25.03.2016 №2.1/12-Г-85)
«Дитина у світі дорожнього руху» програма з формування основ безпечної	Тимовський О. Репік І.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти

<p>поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху</p>		<p>Міністерства освіти і науки України (лист ПТЗО від 25.12.2014 №14.1/12-Г-1856)</p>
<p>Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку</p>	<p>Парціальна програма для закладів дошкільної освіти</p>	<p>Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ПТЗО від 12.02.2019 №141/12-Г-255</p>

Додаток 2
до Освітньої програми
дошкільного підрозділу
опорного закладу
Прислуцький ліцей
Березнівської міської ради
від 30.08.2024

Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтована кількість занять на тиждень за віковими групами				
	Раннього віку (від 1 до 2 років)	Перша молодша (від 2 до 3 років)	Друга молодша (від 3 до 4 років)	Середня (від 4 до 5 років)	Старша (від 5 до 6(7) років)
Ознайомлення із соціумом	1	1	2	2	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	3	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	2	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	9	10	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	-	-	3	4	5
Максимальна кількість занять на тиждень	9	10	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на	1,3	1,4	3,5	5,3	8,3

тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**					
---	--	--	--	--	--